

-ही Worship, adoration; Ki. 2. 58; प्रदक्षिणाक्रियाहर्षायां तस्यां त्वं साधु नाचरः R. 1. 76. -6 Gold; Nighanṭa.

अर्हणम्, -णा [अर्ह-भावे-ल्युट्] 1 Worship, adoration, honour, treating with respect or veneration; अर्हणामर्हते चकुर्मुनयो नयचक्षुषे R. 1. 55; Śi. 15. 22; 14. 58; R. 11. 23; Ms. 3. 54. -2 A present of honour, requisites for worship; तमुपेयुस्तत्र तत्र पौरा अर्हणपाणयः Bhāg. 9. 11. 29. -3 A precious jewel; मलिनं यथाहर्हणमसंस्कृतम् Bhāg. 3. 21. 47.

अर्हणा ind. Ved. According to what is due; according to one's means; केतुरर्हणा Rv. 1. 127; वृक्षसो अनिमिषन्तो अर्हणाः Rv. 10. 63. 4.

अर्हणीय pot. p. Fit to be worshipped, adored.

अर्हत् a. [अर्ह-शतृ] 1 Worthy, deserving, deserving respect, respectable, adorable; त्वमर्हतां प्राप्रसरः स्मृतोऽसि नः Ś. 5. 15; R. 5. 25; 1. 55; Ku. 6. 56; Ms. 3. 128. -2 Praised, celebrated (स्तुत, ख्यात). -3 Worthy of, deserving, entitled to (mostly Ved.). m. 1 A Buddha; the highest rank in Buddhist hierarchy. -2 A superior divinity with the Jainas; सर्वज्ञो जितरागादिदोषहैलोक्ययूजितः। यथास्थितार्थवादी च देवोऽर्हन् परमेश्वरः ॥; see the word जैन also. -तम a. most worthy or venerable; अर्हत्तमाय विप्राय तस्यै दत्तं महाफलम् Ms. 3. 128.

अर्हन्त a. (अर्ह-बा० झ) Worthy, deserving. -न्तः 1 A Buddha. -2 A Buddhist mendicant. -3 N. of Śiva.

अर्हन्तिका N. of a Buddhist nun. Dk.

अर्हन्ती The quality of being fit to be worshipped, veneration, adoration; श्रौत्रार्हन्तीचणैर्गुणैः Sk.

अर्ह्य pot. p. [अर्ह-ण्यत्] 1 Worthy, respectable. -2 Fit to be praised. -3 Right, fit, proper. -4 Fit to be obtained.

अर्हरिष्वाणि a. Ved. Making enemies cry aloud; exultant. न इयति रेणुं बृहदर्हरिष्वाणिः Rv. 1. 56. 4.

अल् 1 U. (अलति-ते अलितुम्, अलित) 1 To adorn. -2 To be competent or able. -3 To prevent, ward off; see अलम्.

अलकः [अल-क्युन्, अलति भूषयति मुखम्] 1 A curl lock of hair, hair in general; ललाटिकाचन्दनधूसरालका Ku. 5. 55; अस्पृष्टालकवेष्टनौ R. 1. 42; 4. 54; अलकभङ्गतां गतः K. 4; अलके बालकुन्दानुविद्धम् Me. 67 (the word is n. also, as appears from a quotation of Malli.: स्वभाववक्राण्यलकानि तासाम्). -2 Curls on the fore-head; ... अलकः पुरोलम्बनकुन्तले Nm. -3 Saffron besmeared on the body. -4 mad dog (for अलक). -का A girl from eight to ten years of age. -2 N. of the capital of Kubera (situated on a peak of the Himalaya above the peak of Meru, inhabited also by Śiva), and of the lord of the Yaksas; अलकामतिवाहैव Ku. 6. 37; विभाति यस्यां ललितालकायां मनोहरा वैश्रवणस्य लक्ष्मीः Bv. 2. 10; गन्तव्या ते

वसतिरलका नाम यक्षेद्वराणाम् Me. 7. -Comp. -अधिपः, -पतिः, -ईश्वरः 'lord of Alakā', N. of Kubera; अत्यजीवदमरालके-श्वरौ R. 19. 15. -अन्तः the end of a curl or ringlet; Śi. 4. 9; उद्गुहीतालकान्ताः प्रेक्षिष्यन्ते पथिकवनिताः Me. 8. -आह्वयः Bergera Kaenigii (Mar. कढीनिंब). -नन्दा 1 N. of the Gaṅgā, or a river falling into it. ईक्ष्यालकनन्दाया विधूताशेष-कल्मषः Bhāg. 11. 29. 42. -2 a girl from eight to ten years of age. -प्रभा N. of the capital of Kubera. -प्रियः N. of a tree (पीतसाल; Mar. आसणा). -संहतिः f. rows of curls; विखुलितालकसंहतिरामृशान्मृगदशां श्रमवारि ललाटजम् Śi. 6. 3.

अलकम् ind. In vain, for nothing; Rv. 10. 71. 6.

अलक्तः, -क्तकः [न रक्तोऽस्मात्, रस्य लत्वम्, स्वार्थे कन् Tv.] The red resin of certain trees, red lac or sap (formerly used by women to dye certain parts of their body, particularly the soles of the feet and lip) (Mar. अल्लिता); (दन्तवाससा) चिरोज्जितालक्तकपाटलेन Ku. 5. 34, 68; 7. 58; बिम्बाधरालक्तकः M. 3. 5; अलक्तकाणां पदवीं ततान R. 7. 7; स्त्रियो हतार्थाः पुरुषं निरर्थं निष्पीडितालक्तकव्यजन्ति Mk. 4. 15. -Comp. -रसः red lac, juice; अलक्तरसरक्त-भावलक्तरसवर्जितौ। अद्यापि चरणौ तस्याः पद्मकोशसमप्रभौ Rām. 2. 60. 18. -रागः the red colour of alakta.

अलक्षण a. 1 Having no signs or marks. -2 Having no characteristic or distinguishing marks, undefined, undistinguished; आसीदिदं तमोभूतमप्रज्ञातमलक्षणम् Ms. 1. 5. -3 Having no good marks, inauspicious, unfortunate, ill-omened; कृशावहा भर्तुरलक्षणाहम् R. 14. 5. -4 Incomprehensible; सैषा विष्णोर्महामायाऽबाधयाऽलक्षणा यया Bhāg. 12. 6. 29. -णम् 1 A bad or inauspicious sign; आचारी हन्त्यलक्षणम् Ms. 4. 156. -2 That which is no definition, a bad definition.

अलक्षित a. 1 Unseen, unperceived, unobserved; अलक्षितोपरिथित H. 1; अलक्षिताभ्युत्पन्नो नृपेण R. 2. 27. -2 Uncharacterized; not marked. -Comp. -अन्तक a. suddenly dead. -उपस्थित a. one who has approached unobserved.

अलक्ष्य a. 1 Invisible, unknown, unobserved. -2 Unmarked. -3 Having no particular marks. -4 Insignificant in appearance. -5 Having no pretence, free from fraud. -6 Not लक्ष्य or secondary (as meaning). -Comp. -गति a. moving invisibly. -जन्मता unknown birth, obscure origin; वपुर्विरूपाक्षमलक्ष्यजन्मता Ku. 5. 72. -लिङ्ग a. disguised, incognito. -वाच् a. addressing words to no visible object; नीलकण्ठ व्रजसीत्य-लक्ष्यवाच् Ku. 5. 57.

अलक्ष्मन् a. With inauspicious signs; अपसव्यं ग्रहाश्च-कुरलक्ष्माणं दिवाकरम् Mb. 6. 102. 12.

अलक्ष्मीः f. 1 Evil fortune, bad luck, distress, poverty; कामान् दुग्धे विप्रकर्षत्यलक्ष्मीम् U. 5. 30. -2 The goddess of misfortune.